

ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

*студент Шапошник О.О.
(наук. керівник асист. Шопенська Т.В.)*

Український фондовий ринок знаходиться лише на початковій стадії свого розвитку, через те, що в Україні не розроблено стратегії дій стосовно реалізації національних інтересів у фінансовій сфері, і відповідно конкурентоспроможної моделі розвитку вітчизняного фондового ринку. Він не здатний витримати жорсткої конкуренції з фондовими ринками розвинутих країн за обмежений обсяг інвестиційних ресурсів.

На мою думку, ця проблема є актуальною на сьогодні, тому для вдосконалення функціонування фондового ринку необхідно провести аналіз системних проблем його розвитку.

За підсумками діяльності Української Фондової Біржі протягом 2007 року біржовий обсяг торгів склав 84,79 млн. грн. (відповідний показник 2006 року – 239,4 млн. грн.). Зниження обсягів торгівлі в 2007 році пояснюється суттєвим падінням активності на ринку корпоративних облігацій та зниженням більш ніж вдвічі обсягів торгівлі на ринку акцій.

Суттєвою перешкодою для притоку вітчизняного та іноземного капіталу є випадки порушення прав інвесторів, непрозорість і низька ліквідність фондового ринку України.

До найбільш поширених порушень слід віднести:

- недотримання норм законодавства, які визначають порядок розміщення акцій;
- порушення інтересів інвесторів під час проведення емісій;
- несвоєчасне та неповне висвітлення інформації про діяльність емітентів;
- ущемлення прав інвесторів під час процедури банкрутства, санації, реорганізації або ліквідації об'єкта інвестування;
- недотримання емітентами порядку проведення загальних зборів акціонерів;
- ігнорування інститутами інфраструктури вимог законодавства про фондовий ринок.

Економічне зростання України багато в чому залежить від зусиль держави, професійності крупних учасників національного ринку капіталів та здатності мобілізувати фінансові ресурси з метою їх інвестування в реальний сектор економіки.

Враховуючи низький рівень внутрішніх заощаджень, ефективним способом підтримання стабільного зростання в Україні є збільшення надходжень міжнародного приватного капіталу. Однак реалізація цього напрямку стане можливою лише в разі забезпечення певних умов, таких як:

- прозорість фондового ринку, що передбачає вільний доступ інвесторів до інформації про випуск та обіг цінних паперів;
- передбачуваність результату, що дає змогу іноземному інвестору заздалегідь обчислювати всі ризики вкладання свого капіталу в Україні, а відтак бути впевненим у виконанні державою її зобов'язань;
- створення ефективної системи захисту прав та законних інтересів інвесторів, що, з моєї точки зору, можливе тільки за умови об'єднання зусиль законодавчої, виконавчої і судової гілок влади, громадських організацій, засобів масової інформації, емітентів та інвесторів.

Важливою передумовою збільшення привабливості фондового ринку для стратегічних інвесторів є підвищення рейтингу українських цінних паперів від спекулятивного до інвестиційного, що, в свою чергу, вимагає наявності на ринку достатньої кількості високоліквідних цінних паперів з відносно передбачуваною курсовою вартістю. А для цього необхідно, щоб запрацював механізм, який би пов'язував доходність та котирування цінних паперів із прибутковістю і вартістю підприємств-емітентів. До того ж на фондовому ринку мусять обертатися переважно надійні цінні папери, а інвестори повинні мати можливість розрізнити їх за ступенем надійності.

Та все ж, більшість українських компаній на сьогоднішній день мають значний потенціал зростання вартості. Економіка країни росте високими темпами, близько 8% в рік. Все це дозволяє говорити про те, що в найближчі декілька років на фондовому ринку переважатиме тенденція до зростання. Одночасно зі зростанням котирувань буде рости і ліквідність цінних паперів, а прихід до України нових бірж повинен покращити динаміку торгів.